

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

ORGANUL UNIUNEI GENERALE A NOTARILOR DIN ROMÂNIA
DIRECTOR: ALEXANDRU COMȘIA. REDACTOR: IOAN STOICA

SUMARUL:

1. Comunicatul Uniunii
2. Rolul funcționarilor administrativi și ai administrației locale.
3. Probleme din viața funcționarilor administrativi.
4. O atribuție în plus.
5. Timbre . . .
6. Noi transferări de notari.
7. Memoriul adresat M. S. Regelui.
8. Congresul funcționarilor administrativi din Ardeal.
9. Ce salariu primesc funcționarii suspendați.
10. Informațiuni.

Apare lunar — Abonamentul anual 300 Lei.

Pentru tot ceace privește redacția: cererile de abonamente, manuscrise, reviste, ziare, cărți etc. a se adresa la redacția revistei: *Cluj, Calea Moșilor 14*

Pentru tot ceace privește administrația: sumele de bani mandate postale, scrisori de valoare etc. a se adresa d-lui **IOAN HAJDEU CASSIERUL UNIUNEI, NOTAR INCOCIUBA-MARE p. u. TINCA jud. Bihor.** Sumele restante datorite revistei se vor trimite tot pe numele d-lui Ioan Hajdeu.

Alcătuit de d-nii:

T. C. Marinescu

Director General al Ministerului de Interne
Direcția Personalului
Secretar genera delegat

I. C. Nicolau

Director General în Ministerul de Interne

C. G. Grigorescu

Subdirector general în Ministerul de Agricultură și Domenii

A. Ch'per

Director în Ministerul de Agricultură și Domenii
Șeful Secției Pășunelor

Al. I. Ișcarov-Moldovanu

Avocat cl. I. al Ministerului de Interne

Dr. V. Voiculescu

Medic Sanitar al Municipiului București

Petre Ștefănescu

Inspector General Administrativ în Ministerul de Interne

Recomandăm colegilor marelă

„Indreptar Administrativ”

Pentru uzul tuturor funcționarilor din diferitele ramuri administrative ale țării. — Autorităților publice de toate felurile și toate gradele, — instituțiilor băncilor, studenților, etc.

Acest îndreptar, care de fapt, este un mare dicționar administrativ, cu totul nou în publicistica noastră românească, este menit a fi un îmbogățitor de cunoștințe un cruțător de energii și un îmbolditor de activități creatoare pe ogorul vieții noastre publice.

Consultarea lui va fi pentru oricine de un folos practic imediat și netăgăduit.

Autorii lui, gândindu-se că trebuie să facă din el o lucrare care să poată sta la îndemâna câtor mai mulți, n'au cruțat nici o jertfă și, deși lucrarea este impunător de voluminoasă, peste 800 pagini pe două coloane, cu litere compacte, au statornicit un preț popular de 400 (patru sute) lei volumul.

Indemnăm pe abonații și cititorii noștri, a-și opri din vreme exemplarele ce le sunt de nevoie, asigurându-i că banul lor va căpăta astfel o întrebuințare din cele mai rodnice.

Aviz Rugăm abonații noștri, cari ne mai datorează încă unele sume pe anii trecuți să binevoiască a le achita de urgență. Nu putem socoti de sprijitori ai revistei noastre pe aceia, cari ne îngreuează apariția, prin neachitarea la timp a abonamentului. O revistă reclamă, sute de mii lei cheltueli anual și nu poate apăre regulat, dacă abonații nu achită la timp abonamentele. Ca organ care stăm în serviciul întregului corp notarial și administrației comunale, rugăm abonații noștri, ca fiecare să ne câștige câte un abonat nou, ca să putem mări revista.

A apărut:

Manual de drept constituțional Român

de **Dr. M. VARARU** Consilier în Comit. Central de revizuire profesor și docent universitar
1 Volum 120 pagini, format mic, pus la curent cu întreaga Legislațiune, Doctrină și Jurisprudență a ultimei legislațiuni. — Prețuri Lei 95.—

In depozit la librăriile: **Alcalay și Cartea Românească București.**

ABONAȚI

„Colecția Legilor”

de **I. STOICA**

care cuprinde

1. „Legea despre organizarea adm. locale” cu index alfabetic
2. Legea asupra contabilității publice cu index alfabetic
3. Legea pentru organizarea Creditului funciar rural și a Creditului Agricol și
4. Legea pentru regularizarea circuației pământurilor dobândite prin legea de supuznicie.

Costul total al acestor 4 legi format mic, de buzinar e redus mult sub prețul de cost pentru d-nii notari, primari și casleri, 50 Lei. Banii se vor trimite — înainte.

Volumul e cel mai estin din cele apărute până în prezent și datorită indexului alfabetic, să poate afla ușor orice dispoziție a legii. — A se adresa în scris la sediul Revistei „ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ” Cluj, Calea Moșilor No. 14. Rugăm colegii să cumpere acest volum sprijinind prin aceasta zelul redactorului nostru

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

ORGANUL UNIUNEI GENERALE A NOTARILOR DIN ROMÂNIA
DIRECTOR: ALEXANDRU COMȘIA. REDACTOR: IOAN STOICA

Presidiul Uniunii generale a notarilor comunali din România

Circulara Nr. 15—932

Tuturor D-ilor Președinți ai Reuniunilor județene

I.

În baza hotărârei adunării generale din Noembrie anul trecut, și în urma promisiunilor făcute de cei prezenți am avut onoarea a trimite tuturor D-ilor Președinți tablourile de rămășițe la revista noastră compuse pe notariate, precum și tabloul global al rămășițelor taxelor făcute de Uniune, urmând a-se proceda de urgență la încasare conform hotărârei adunării generale.

Deși dela trimiterea tablourilor au trecut 8 luni, cu durere trebuie să constat, că afară de județul Satu-mare, Bihor și Salaj nici unul dintre Dv nu a-ți depus nici o stăruință pentru încasarea restanțelor și abonamentelor în curs.

Menționez că din cele 3000 abonamente, până azi sau achitat numai 160.

Din această cauză ne găsim în cea mai grea situație, revista putând să apară numai cu mari greutate fiind chiar amenințată apariția ei.

Rog pe fiecare d. președinte a depune tot interesul pentru încasarea tuturor datoriilor față de Uniune și revistă, căci altfel orice activitate va stagna nemai putând face față cheltuielilor și obligamentelor ce avem.

II.

Pentru ultima dată d. președinți sunt rugați ca cel mai târziu până la finea lunii Noembrie a. c. să trimită darea de seamă pentru decontarea cărămizilor, trimițând cotoarele și cărămizile neplasate, împreună cu sumele încasate, procedând conform instrucțiunilor date prin circulara noastră Nr. 6—931.

Menționez că sunt somat de Minister să fac în cel mai scurt timp, decontarea și întrucât nu o voi face-o voi fi amendat și deferit Parchetului.

Declar, că declin dela mine orice răspundere și voi fi nevoit a lua cele mai severe măsuri contra tuturor acelor cari în urma acestei ultime somări nu se vor conforma dispozițiilor luate de noi în această cauză.

III.

Adunarea generală din acest an s'a hotărât să o ținem la Chișinău.

Găsindu-ne în al treilea an fără salariu, rog pe d. președinți a-mi comunica dacă sunt de părere să o ținem la Chișinău sau București.

Din parte-mi, la îndemnul mai multor colegi, sunt de părere să amânăm deocamdată ținerea adunării generale, deoarece majoritatea colegilor se găsesc în cea mai neagră mizerie din care cauză nu ar putea lua parte la adunare, pe de altă parte modificarea statutelor din cauza evenimentelor politice nu au putut fi încă aprobate.

IV.

Presidiul Uniunii e autorizat a întocmi un anteproiect de lege administrativă. Rog pe d. președinți a-mi face propunerile necesare în cauză și în deosebi a-mi comunica ca în viitoarea lege notarul să fie funcționar de stat sau comunal.

Cele cerute prin prezenta circulară mi-se vor comunica în cel mai scurt timp posibil.
Jibou, la 10 Oct. 1932.

Președinte:
A. COMȘIA

Rolul funcționarilor administrativi de stat și ai administrației locale

Funcționarii Statului, în general, sunt inima, care dă viață întregului corp social din Stat și în special funcționarii administrativi sunt elementul cel mai important în Stat, căci ei formează stăvilarul de care se sfarmă străduințele anarhice ale dușmanilor tuturor organizațiilor existente și ai întregii aicături sociale moderne.

Până când celelalte categorii de funcționari își îndeplinesc atribuțiile între cadrele strict definite ale serviciului lor, fără cea mai mică abatere dela prerogativele stabilite de normativul lor, funcționarii administrativi, de Stat, județ și comună trebuie să depășească cu mult activitatea lor strict reglementată, fiindu-le imposibil de a se îngrădi între marginile strâmte ale literei legii.

Un magistrat de pildă, un inginer, un agronom sau un alt specialist, ca să zic așa, rezolvă cu precizie matematică cauzele fără nici un adăos, căci sunt normate procedurile în mod dependent de litera legii — și în contact cu cetățeni are aceeași activitate strict definită și nimic mai puțin, dar unui funcționar administrativ îi dictează procedeele nu numai litera legii, ci și calculul vieții de toate zilele cu multiplete ei raporturi și contactul lui cu cetățeanul nu se mărginește numai la o afacere temporată și oficioasă și de ocazie, ci se statornicește între ei o comunicație și o legătură permanentă de toate zilele, la toate ocaziile și pentru toate necesitățile vieții.

Aici a fost, este și va fi marea deosebire între celelalte categorii de funcționari și între acei administrativi și oricât și-ar pretinde o seamă de funcționari rolul cel mai însemnat în Stat, eu cred că nu-i nimic mai important, dar mai cu seamă azi în epoca de groaznică criză economică, socială și morală, cu activitatea de îndrumător, de povățuitor și de educător a funcționarului administrativ. El desăvârșește în aceeași măsură o operă înaltă, asigurând prin grija și devotamentul său interesele naționale.

Este evident deci, că beneficiile morale și materiale ale funcționarului administrativ ar trebui să fie în proporție cu importanța pe care o reprezintă în viața de Stat.

Legea de organizare este datoare să amplifice și să precizeze atribuțiile organelor administrative exterioare amăsurat rolului pe care-l ocupă în mecanismul Statului și să le dea o cât mai largă competență.

De multeori lipsa de precizie a atribuțiilor produce în funcționarul vizat îndoială și nehotărâre, ceea ce produce în popor o neîncredere față de autoritatea și prestigiul funcționării administrative, desconsiderându-se organele locale și accentuându-se

accesul pe la Miniștère și pe la Prefecți în cauze de o importanță neînsemnată.

Cu câtă trudă și năcaz ne-am năzuit, a ne menține autoritatea împotriva tendinței din ce în ce mai pronunțată de a ni se reduce atribuțiile și competența — și de câte ori ne-am ridicat glasul nostru împotriva acestor decapități fatale și continue și dacă am izbutit să ne impunem, să ne afirmăm existența noastră de funcționari în fața puoacului s'a întâmplat, că am activat, cum spusei mai sus, am propria noastră inițiativă, am dus o luptă crancenă de existență și ne-a succedat, pentru că am vieșu vieșu răsare și noi am lucrat cu sufletul dăcător de viață, transformându-ne astfel într'un organ viu în viața Statului nostru.

Mecanismul administrativ suferă azi pe de o parte de o acută centralizare la Minister a atribuțiilor de rezolvare, iar pe de altă parte legea dă ample facultăți descentralizatoare organelor autonome locale, așa că funcționarul stă în mijlocul acestor două extremități paradoxale cu o cantitate neglijabilă.

Între astfel de împrejurări sa nu ne miram, căzând din ce în ce desorganizându-se sistemul aparatului administrativ, simțind, cum își face loc demagogia în locul respectului cuvenit și numai atunci va fi cu putință o restabilire a autorității funcționărești, dacă în loc de centralizare omnipotentă și în loc de descentralizare impotentă, va fi investită funcționăria administrativă cu facultăți de conducere și de dispoziție în măsura cea mai largă, fiind singură de competență în toate ramurile activității administrative, constituind pânza zilnică a vieții sociale, economice și morale, formată din oameni de cultură generală, capabili de a judeca, de a distinge și analiza întreg complexul organismului social, având sentimentul aprofundat al dreptului și un bun simț și grija intereselor generale. Nu dovedim noi cu prisosință toldeuana multă maturitate în toate acțiunile noastre? Suntem lipsiți de știință, de cunoștință de cauză și de procedere? Nu cunoaștem trecutul și condițiunile prezentului?

Atunci de ce această excludere a oamenilor de competență dela participarea și îndrumarea efectivă a vieții administrative?

Zic de competență, evitând intențional termenul de specialitate, fiind aceste două noțiuni antinomice, fiindcă specializarea presupune îngrădirea științei într-o singură categorie specială de activitate, pe când competența deschide larg porțile intelectului spre a îmbrăși toate ramurile de afaceri, dar mai ales de a coordona pe fiecare din aceste categorii cu toate celelalte.

Tot așa stăm și cu drepturile noastre.

Orice funcțiune publică are o organizație legală reglementară emanată dela puterea legiuitoare și de aici rezultă că titularul acestei funcțiuni publice este încadrat într'un Statut legal impersonal, determinat prin lege. Această situație juridică creiază obligațiuni și drepturi și prevede condițiile de investire, arunsare, de investire și sancțiuni.

Dintre toate drepturile asigurate în Statut, cel mai efemer este acel al salarizării. Suntem în plin haos, care domină și azi, după atâția ani dela Unire în problema salarizării funcționarilor publici.

Dela o administrație la alta, dela un serviciu la altul sunt deosebiri fundamentale de salar și cu toată arbitrare, cu toate că este vorba de funcționarii aceluiaș Stat. Chiar Statul susține prin menținerea acestei anomalii, acestor deosebiri nefirești de salarizare o continuă agitație în sânul corpului funcționăresc, o perpetuă nemulțumire, creiând o diferențiere socială nedreaptă și neumană.

Funcționarii îndată după războiul mondial au început a agita problema armonizării salariilor și azi, după 15 ani suntem tot acolo, unde am fost la început.

Diferite guverne au intenționat să procedeze îndăns la o armonizare a salariilor dar ea a rămas în faza încercărilor, cu toate că rezolvarea definitivă și civilizată a acestei probleme mari și deschise ar constitui pentru oricare guvern un titlu de glorie, de cinste, de demnitate națională și de dreptate socială.

Cea mai mare dificultate în calea armonizării au pus-o însăși funcționarii.

Toate categoriile de funcționari au pretins pentru sine rolul cel mai însemnat în Stat și implicit favorizări de salarizare în sarcina altora uitând, că cu toții îndeplinim între cadrele atribuțiilor noastre acelaș rol însemnat. Mai întâiu să ne armonizăm roturile și ambițiile și apoi va fi mai ușoară o armonizare a salariilor.

Au urmat apoi curbele de sacrificiu, care se ziceau provizorii, dar au rămas definitive în sensul că nu se va reveni, dar nedefinitive în sensul că ne amenință alle reduceri.

O altă problemă importantă, care stă și ea pururea pe primul plan este aceea a gradajilor și a avansărilor.

Statutul funcționarilor publici stabilește în privința aceasta ca principiu de bază, că nici un grad nu se va putea obține fără ocuparea unei funcțiuni echivalente. De aici provine totala desorganizare în stabilirea și constatarea drepturilor funcționarilor administrativi.

Gradul nu trebuie să aibă nici o legătură cu funcțiunea. El se obține în mod automat pe baza titlului, a vechimii și a calificării, acestea fiind considerente

de calități reale, care singure normează constatarea drepturilor funcționarilor administrativi.

Dar nu se ține cont de acest considerent logic și evident și de aceea un primpretor, un notar, un secretar de plasă de pildă, se găsește și azi tot în gradul de salarizare în care a fost încadrat la începutul funcțiunei sale și când va ajunge la pensie, i se vor stabili drepturile ca fiind numai la începutul carierii, pe când vedem, cum magistrații, ofițerii, membrii corpului didactic și ai celui tehnic și alle categorii de funcționari avansează în mod normal dela grad la grad și dela clasă la clasă pe loc și în măsura vechimei fără considerare la treapta ierarhică.

Și în privința aceasta nouă ni se aplică tratamentul cel mai vitreg și cei în drept nu se interesează de problema aceasta, care este în strânsă legătură cu însăși existența noastră, cu soarta viitorului nostru și a familiilor noastre.

Principiul de stabilitate și de continuitate deosemena este esențial funcțiunei publice.

Un funcționar trebuie ca primo loco să se simtă protejat de legea sa, să fie liniștit și fără tulburări de ordin politic în viața lui, drepturile să-i fie respectate și atunci și aparatul administrativ se va perfecționa, că de vreme ce drepturile îi vor fi existente și recunoscute, nu va trebui să recurgă pentru a le obține la plocane și acțiuni umilitoare și degradatoare, ci va servi Statul cu demnitate, știindu-se în plinitudinea drepturilor sale. În nerespectarea acestor drepturi zace criteriul demoralizător și desorganizator a întregului nostru aparat administrativ.

Ce-i folosește Statului că funcționarii trăesc într'o alarmă continuă? De prezent ne agită primejdia că vom avea de suportat o nouă reducere, o nouă ciopârtire a unor salarii ajunse pentru cei mai mulți dintre noi derizorii. Pe mulți colegi îi frământă neliniștea, nesiguranța, că nu cumva sunt și ei trecuși pe lista acelor cari urmează să fie aruncați pe drumuri? Și în lipsa funcționării cu o vocațiune perfectă, în lipsa coeziunii organice dintre Stat și această funcționărire, e cu puțință să prospereze, să se desvolte și să se perfecționeze mecanismul Statului, e posibilă fortificarea autorității publice, e cu puțință ordinea în treburile Statului?

În fața atâtor anomalii, atâtor dificultăți și lipsuri organice avem totuși o cetadelă în care ne refugiem dinaintea atâtor amărăciuni și atâtor griji aproape insuportabile, de unde culezăm să ne ridicăm și noi glasul împotriva umilirilor zilnice cerând numai aceea, la ce avem drept, cerând să fim lăsați să muncim cu cinste, demnitate și devotament în interesul publicului și spre binele patriei noastre.

Aceasta cetadelă pe care ne-am zidit-o noi este asociația noastră și mai mult acum ca niciodată să o

fortificăm, pentru că este singurul nostru razim în zilele de azi de mizerie și de mii de primejdii, ce ne așteaptă. Să ne strângem cu toții în jurul ei cu nădejde, acționând în același timp uniți, cu încredere

în forțele noastre morale și astfel vom contribui în măsură decisivă la ridicarea vieții noastre și la înlăturarea dezastrelor de azi.

T. SIMON, Primpretor.

Probleme din viața funcționarilor administrativi.

Alături de glasurile ce se ridică cu deplină competență de către doctrinarii dreptului public și administrativ, — ei înșiși diferind între ei dela chestiunea chestiune — și alături de un însemnat număr de legi și proiecte de legi, elaborate de cele mai puternice organizațiuni politice, cari s'au perândat la conducerea Statului nostru, în cursul vremii și mai ales dela unire încoace, și în fine alături de jurisprudența dezvoltată până acum, cele câteva șire ce vor urma nu au altă competență, decât aceea de a se fi scris de un funcționar și, nu au alta pretenție decât de a fi onorate de Președinția Asociației funcționarilor administrativi din Transilvania, cu permisiunea de a fi citite și admise la discuție în adunarea generală din ziua de azi.

Este foarte natural, că voi vorbi mai mult despre drepturi, a căror recunoaștere se cere, presupunând însă, că în conștiința sa, unui fiecare, cerându-se drepturi, este pătruns în conștiința sa și de sentimentul datoriei.

Să nu se pară, că această lucrare este numai expresiunea frământărilor de ordin material ale corpului funcționăresc. Cel care scrie aceste rânduri despre încadrarea funcționarilor din Transilvania și despre inamovibilitatea și stabilitatea funcționarilor de orice soi, are calitatea de a ști, din mijlocul realității, care este importanța de ordin moral a acestor chestiuni.

Problemele pe cari le vom atinge le grupează astfel:

1. *Regionale* privind pe funcționarii administrațiilor locale din Transilvania.

În această categorie voi înșira:

a) Înglobarea indemnizației speciale din 1921 în salariul de bază și acordarea sporurilor de salarii și după aceasta,

b) Încadrarea funcționarilor administrațiilor locale din Transilvania în gradele și clasele prevăzute de Statutul funcționarilor publici, (art. 34) sau de legea pentru organizarea Ministerelor din 1929, (art. 200).

2. *Generale*, privind pe toți funcționarii din administrația de Stat centrală și exterioară, și din administrația locală deopotrivă.

În categoria aceasta voi înșira:

* Conferință citită la adunarea generală a funcționarilor administrativi din Ardeal și Banat, ținută la 15 Ict. a. c. în Cluj.

a) Indemnizația de chirie,
b) Ajutorul familiar,
c) Distincția între localități la acordarea sporurilor,

d) Codul infracțiunilor disciplinare și procedura disciplinară,

e) Stabilitate sau inamovibilitate,

f) Înaintarea automată (pe loc),

g) Corpul tehnic administrativ.

Voi încerca deci a trata aceste chestiuni în cele de mai jos:

a) *Indemnizația specială.*

Aceasta este numirea ce s'a dat sporului de salariu acordat funcționarilor administrativi din Transilvania prin Jurnalul Cons. de Miniștri cu No. 4901 din 26 Noembrie 1921, cu începere dela 1 Decembrie 1921.

Ceeace a nemulțumit pe funcționarii amintiți a fost faptul, că această indemnizație specială nu a fost considerată ca parte integrantă a salariului de bază. Din aceasta s'a derivat necontribuirea la fondul de pensii și necalcularea sporurilor ulterioare și după aceasta parte de salariu.

Caracterul acestei indemnizații, de parte integrantă a salariului de bază a fost recunoscut apoi prin jurisprudența Casei, pronunțată în mai multe cazuri. Iar după multe intervențiuni ale funcționarilor, fie în particular, fie pe autorități, fie prin asociație, s'a dat cunoscutul ordin al Ministerului de Finanțe prin care a recunoscut principiul enunțat de jurisprudență și ca urmare a dispus, ca reținerile pentru Casa generală de pensii să se facă și după indemnizație specială, iar pe timpul până la 1 Ianuarie 1928 să se verse integral, deodată, toată suma cuvenită numitei Case.

Această pozițiune odată cucerită, mai rămâneau de câștigat pagubele suferite de funcționari prin modificarea sporurilor la indemnizația specială și încadrarea funcționarilor, după dispozițiunile art. 34 din Legea Statutului funcționarilor publici, cu luarea în considerare a salariilor de bază întregite cu indemnizația specială.

Și acum am ajuns la rostul înscrierii acestei chestiuni alături de problemele funcționărești nerezolvate încă.

Bazați pe rezultatele menționate, funcționarii orașelor și județelor au cerut și li s'a admis înscrierea în bugete, iar autoritățile competente au aprobat cre-

dilele necesare, pentru plățirea succesivă sau deodată a sumelor datorate funcționarilor din omisiunea tratată mai sus. Cum însă pot fi unele administrațiuni, cari încă nu se vor fi achitat integral, s'au nici chiar parțial, este necesar a se ști de către funcționarii respectivi, că dreptul tuturor este și al lor, și deci să și-l revendice cu tărie față de administrațiile respective și la autoritățile în drept, cu procedura legală, pentru a înceta definitiv inegalitatea dintre funcționari pe această chestiune.

A rămas însă integral nerezolvată — cel puțin legal nu știu să se fi rezolvat undeva — problema încadrării, fie cu, fie fără înglobarea indemnizației speciale la salariul de bază, cu aplicarea art. 34 din L. St. f. p. Cu aceasta problemă ne ocupăm în punctul următor.

b) *Încadrarea funcționarilor administrativi din Transilvania.*

Pentru a ilustra complectă desorientare, care dominează în această chestiune, voi relata 3 cazuri concrete, pentru a se putea face apoi convenitele deducțiuni.

Întâiul caz:

Până la punerea în aplicare a legii statutului funcționarilor publici (1 Ianuarie 1924) funcțiunile administrative din Transilvania au stat sub Regimul așa numitului „Normativ”, dat de Consiliul Dirigent, împărțite în clase și grade.

Legea statutului funcționarilor publice prin art. 34, iar regulamentul acestei legi prin art. 69 stabilește pentru toate funcțiunile de administrație, nouă grade, cuprinzând 21 clase. Art. 70 din legea și art. 125 din Regulamentul Statutului abrogă orice legi, regulamente, și dispoziții contrare.

Ministerul de Interne prin deciziunea No. 2142 J. din 8 Martie 1928 (Mon. Of. No. 59) 1928 din 14 Martie 1928) se sesizează de faptul, că în administrațiile județene și comunale din Transilvania s'au menținut și după 1 Ianuarie 1924 aceleași funcțiuni prevăzute de Normativul dat de Consiliul Dirigent în luna Iulie 1919, iar funcționarii din aceste administrațiuni locale au păstrat aceleași titluri și au stat de fapt în ce privește numirile și avansările, tot sub imperiul dispozițiilor din Normativ.

De aceea, motivând cu textele citate din legea și Regulamentul Statutului cu textele art. 93, 98, 149 și 150, din legea de unificare administrativă, cari privesc organizarea serviciilor comunale și județene, și în fine chiar cu textul alineatului final din celebrul art. 386 din citata lege, care spune, că până la venirea legii generale de armonizare, gradele funcționarilor rămân cele actuale, Ministerul prin citata deciziune dispune suprimarea din bugete a claselor de salarizare și denumirile funcționarilor din Normativ pe care de drept le consideră desființate de Statut pe data de 1 Ianuarie 1924. În consecință dispune ca în

bugetele pe anul 1928 ale administrațiilor județene și comunale funcționarii să fie trecuți în gradele și clasele prevăzute de art. 34 din lege și art. 69 din Regulamentul Statutului cu respectarea formelor din alineatul 4 al acestui articol din urmă.

În urma acestei deciziuni, la unul din județele din Transilvania s'a dat convenita deciziune de încadrare, credem, cu respectarea formelor legale.

Ministerul de Interne însă, cu avizul Consiliului Superior Administrativ, anulează deciziunea menționată, privitoare la încadrare, motivând tocmai cu textul art. 386 din legea de unificare administrativă.

Adecă, Ministerul bazat pe legea statutului, suprimă clasele și gradatiile din Normativ, dar încadrarea în gradele și clasele statutului nu o admite legea de unificare administrativă, până la venirea legii de armonizare, care — recunoaște Ministerul — trebuia să urmeze imediat legii de unificare administrativă.

Consecința este, că s'a continuat cu starea de fapt, de care se sesizase Ministerul de Interne; că apoi s'au făcut avansări în clasele și gradele statutului, unele anulându-se de Minister, altele aprobându-se de Minister sau Comitetul Local. (Cele anulate au fost câștigate în contencios).

Al doilea caz:

În conformitate cu dispozițiunile legii pentru organizarea administrațiilor locale, administrațiunile locale sunt obligate a-și întocmi regulamente de organizarea serviciilor, stabilind atribuțiunile și retribuțiunile funcționarilor serviciilor organizate. În consecință, chestiunea încadrării funcționarilor actuali se impunea dela sine, din nou.

Un județ a întocmit acest regulament luând de bază gradele și clasele stabilite de legea de organizare a Ministerelor în art. 200 și având de bază salariile funcționarilor din Ministerul de Interne, încadrând pe fiecare funcționar în gradul și clasa corespunzătoare salariului de bază, natural inclusiv indenizația specială și neconfundând funcțiile cu aceste grade și clase.

S'a aplicat art. 200 din legea pentru organizarea Ministerelor, pentru motivul, că se credea că această lege abrogă dispozițiunile statutului, neputând crede, că funcționarii Ministerului de Interne să se încadreze după o lege, iar ai administrațiilor locale tot după normele din Statut. Însăși legea de organizare adm. locale, în art. 183 adoptă gradele de șefi și subșefi de secție, necunoscute statutului, dar prevăzute de legea de organizarea Ministerelor în art. 200.

Păreră aceasta în principiu nu a fost combătută, nici de autoritatea tutelară (Comitetul local de revizuire din Cluj), pentru că în deciziunea, prin care se pronunță privitor la regulamentul din chestiune, nu face nici o observațiune pentru aplicarea gradelor și claselor din citatul art. al legii org. min.

Ceace împotrivă însă pentru problema de care

tratăm este, că acest Comitet nu a admis gradele de subdirector și director, pentru motivul, că legea de organizarea adm. locale nu prevede atari funcțiuni. Ori noi nu am înființat alte funcțiuni, decât cele legale, dar am reglementat gradele pentru retribuțiuni, conform art. 171 din citata lege, ca în acele grade să putem încadra pe funcționarii actuali, cu salariile ce au după clasele și gradele din Normativ.

Iată deci, că nici pe aceasta cale nu a reușit încadrarea.

Al treilea caz:

Directoratul Ministerial al Ardealului cu ordinul circular No. 8895 din 14 Martie 1931, încă dispune încadrarea funcționarilor administrațiilor județene în gradele și clasele prevăzute de art. 200 din legea pentru organizarea Ministerelor, ținând seamă de salariile acestora și de cele plătite de Ministerul de Interne și neconfundând funcțiunile cu aceste grade și clase.

Un județ face și această încadrare.

Ministerul de Interne însă, nu aprobă încadrarea pentru motivul, că art. 200 din legea org. adm. Min. nu se aplică și administrațiilor locale și, că pentru încadrare, trebuie să se aștepte legea de organizare administrativă și legea de armonizare a salariilor.

Din ceste cazuri se desprinde concluzia următoare: Normativul este scos din vigoare; încadrarea trebuie făcută în gradele și clasele statutului, nu al legii de org. min., dar nu se poate face până nu se va face acea lege de organizare, (armonizare) a salariilor, de care vorbește atât legea de unificare administrativă în art. 386, cât și legea de org. adm. în 70.

În această stare de drept însă realitatea însemnează un haos, ale cărui consecințe apasă greu atât pe funcționari cât și administrațiile respective. Funcționarii nu știu clar ce pot cere, iar autoritățile nu știu ce pot da legal funcționarului neîncadrat, mai ales atunci când este vorba de avansări. Câte bugete sunt atâtea salarizări, abia la câteva județe fiind potriviri.

Este necesar, deci ca Ministerul de Interne să facă pașii necesari pentru a eși din acest impas. Natural. Ministerului de Finanțe îi revine sarcina aducerii proiectului pentru armonizarea salariilor, fără de care oricâte legi de organizare se vor aduce, vor menține salariile actuale (art. 386 L. U. A. L. și 530 L. O. A. L.). Administrațiile locale nu-și vor putea întocmi regulamentele de organizarea serviciilor, iar încadrarea va rămânea un desiderat permanent al funcționarilor din aceste administrații.

2. *Chestiunile privitoare la funcționarii administrațiilor de Stat și locali.*

În dezvoltarea chestiunilor următoare, voi ține cont de ideile statutului funcționarilor publici.

Aici ar trebui să tratăm chestiunea salariului în

ansamblul ei. Cum însă legea salariilor menționată în punctul precedent nu se va putea face, rămâne a aștepta și noi timpuri clare, când vom putea vorbi cu cifre stabile, nu expuse fluctuațiilor valutare și bugetare, ca dela război încoace în permanență.

a) *Indemnizația de chirie.*

Este un principiu legiferat în art. 16 din Statut, și explicat prin art. 37 din Regulamentul acestuia. Adecă, pe lângă salariu se va da indemnitate de chirie, care variază după starea civilă, după reședința funcțiunii și după prețul chiriilor. Nimic mai clar. În aplicare însă, aceasta indemnitate de chirie este dată după un coeficient nelegiferat, aplicat la salariile de bază însemnând un accesoriu de rîs al salariilor, fără să se poată imagina o proporție între suma rezultată din aplicarea acestui coeficient și prețul chiriilor din localitate.

Funcționarii administrațiilor locale din Transilvania au cerut, iar administrațiile respective, credem, că toate au admis a se înscrie în bugetele lor conform art. 37 din reg. st. f. p. sume mai mari decât cele acordate funcționarilor de stat. Afară de motivele legale se mai invocă și motivul de fapt, că funcționarii de stat ar avea anumite avantajii, pe cari cei locali nu le au (rechiziții de locuințe, carnet de călătorie cu preț redus sau altele). Chiar Ministerul de Interne a aprobat după multe insistențe. Mai târziu s'a revenit așa, că pentru anul în curs nu s'au admis atari credite în bugetele administrațiilor locale.

Textele legii și regulamentului legii statutului sunt clare. Intenția legiuitorului nici nu a putut fi alta, decât, ocupându-se pe larg de chestiunea indemnizației de chirie, să-i dea importanța, pe care o are în modesta gospodărie a unui funcționar, având să-i asigure aproximativ atâta cât trebuie pentru a nu fi expus, să-și plătească chiria din salariul abia suficient pentru existență, mai ales în timpuri nenormale.

Se impune deci a se insista mereu și în orice împrejurări și mai ales, când va fi actuală legea salariilor, să se stabilească indemnizații de chirii pentru toți funcționarii deopotrivă după realitate (după starea civilă, după localitatea de reședință și după prețul chiriilor). Deocamdată să se aprobe calcularea acestei indemnizații cu coeficientul actual la salariul brut și nu după salariul de bază din 1929.

b) *Ajutorul de familie.*

Ajutorul de familie în măsura în care se plătește, este numai un neînsemnat adaus de salariu, nu și un ajutor, cum îl numește legiuitorul în articolele 16 din legea și 38 din regulamentul legii statutului f. p. Suma ce se primește nu este suficientă nici pentru plata lăptelui necesar unui copil, cum se spune în glumă.

Este necesar a se revizui acest sistem de ajutorare și a se găsi o soluție, care să însemneze un ade-

vărat ajutor pentru funcționarii cu copii. O soluție ar fi de exemplu, să se acorde ajutorul fără limitare, la un anumit număr de copii și, să se stabilească în procente crescânde, aplicate la salariul de bază, ca la actuala indemnizație de chirie.

c) *Distincția dintre localități la acordarea sporurilor.*

Impărțirea localităților în urbane cl. I, II și rurale, este considerată nedreaptă de către funcționarii din ultimele categorii. Se susține, că funcționarii din localitățile urbane cumpără, e drept, anumite articole de prima necesitate și locuiesc mai scump, dar în schimb au la îndemână toate avantajile acelor localități. Pentru a-și procura unele articole nu trebuie să cheltuiască în călătorii, cum fac cei din categoriile inferioare; au la îndemână medici specialiști, au spitale și alte instituții de civilizație la cari alții, ajung cu mari cheltueli de călătorie. Pe deasupra au școlile de grade secundare sau superioare, copiii cresc în casa părinților, fără cheltuelile grele de transport și întreținere, pe cari trebuie să le cheltuească cei din provincie.

Iată deci încă o chestiune, care trebuie avută în vedere cel mai târziu la noua lege a salariilor, nu cu ștergerea drepturilor acordate deja unora, ci cu ridicarea celorlalți la aceleași drepturi, sau cu eliminarea deosebiriilor mari.

d) *Codificarea infracțiunilor disciplinare și pedeciuira.*

Este la sufletul fiecărui funcționar de carieră. Îmbunătățirea serviciului. Pentru cei cari nu servesc acest principiu, fac omisiuni sau comit fapte, cari împiedecă sau zădărnicesc realizarea lui, este just a se aplica sancțiuni Dreptul autorității, de a aplica aceste sancțiuni așa cum este reglementat în statut, însemnează un mare pas spre împiedecarea arbitrarului și abuzului.

Cu toate acestea, experiența câștigată dela aplicarea statutului până în prezent, dovedește două mari defecte, a căror înlăturare se cere imperios. *În primul este, lipsa stabilirii precise a infracțiunilor disciplinare și a pedenselor cuvenite după gravitatea acelorora. Al doilea este, inexistența dreptului de apel contra hotărârilor Comisiunilor disciplinare.*

Încă la discuțiile ce au avut loc în Parlament asupra acestor părți din statut s'au făcut severe critici ambelor acestor defecte ale legii. Așa un orator, profesor profesor universitar la o facultate de drept, fost avocat, care a fost cândva, dacă știu bine, și președintele unei asociații de funcționari, spune, că acest capitol al disciplinei „este cel mai barbar, care s'a făcut vre-odată în materie de statut”. Iar un alt orator, mi se pare, spune privitor la suprimarea dreptului de apel: „Eu, ca fost magistrat, nu pot admite ca o instanță inferioară să poată judeca fără

apel. Aceasta este o lipsă de umanitate, dacă nu altceva”.

Iată, deci, cum chiar la naștere acest articol al disciplinei a fost obiectul unor vii discuții și spre critici, pe cari le amintim, fără a ne însuși atributele întrebuintate.

În adevăr în regulamentul (art. 91) se spune de tot general, că funcționarii vor putea fi pedepsiți disciplinar în cazurile, când nu execută îndatoririle de serviciu puse în sarcina lor prin legi, regulamente, ordonanțe sau ordine scrise, sau când se abat dela vreuna dintre obligațiunile ce le sunt puse prin art. 13—31 din prezentul regulament. Incolo totul este la aprecierea șefului autorității, dacă un fapt sau omisiune a funcționarului este sau nu infracțiune disciplinară, el apreciază, dacă trebuie să-l pedepsească singur pe funcționar, sau îl supune judecării comisiunii disciplinare. Comisiunea deasemenea judecă apreciind. Totul este deci obiectul aprecierilor omenești.

La aceasta se adaugă dreptul Comisiunii disciplinare de a da deciziuni definitive, și executorii, deci ireparabile, afară de singurul caz, rar de tot, prevăzut de art. 111 din regulament, când posterior executării unei deciziuni se constată, că toate sau o parte din actele pe cari s'a întemeiat comisiunea, au fost false.

Ori, o nedreptate se poate comite și atunci, când unui funcționar i-se aplică pedepsele excluderii, dispozițiilor sau destituirii pentru fapte, cari, supuse unei cercetări prin apel, ar fi fost calificate mai grave.

Cunoaștem cazuri concrete în cari, un funcționar a comis nereguli bănești, iar altul era vinovat în permanență de neglijențe, pentru cari stagna serviciul, condus de el și împiedeca întreaga administrație în legătură cu acel serviciu. Primul a scăpat dela comisiunea indulgentă cu muștrare scrisă și pierderea salariului pe 15 zile. Al doilea, de care autoritatea superioară voia chiar să scape, a fost achitat fără cea mai mică pedeapsă. Aceasta e ceva surprinzător, dar nu este supărător. Serviciul totuși se va îmbunătăți, cel puțin în parte, căci ambii funcționari au fost constrânși moralicește a se purta mai bine în viitor.

Fată de acestea însă cunoaștem caz, când un funcționar cunoscut ca devotat serviciului și diligent, a fost trimis în fața Comisiunii disciplinare pentru acte, cari nu puteau să se compare în gravitate cu cele arătate mai sus și, acesta a fost pedepsit cu punerea în disponibilitate. Să-și închipue oricare funcționar, ce însemnează pentru cariera lui, să se afle în fața unei atari deciziuni definitive, executorii, neapetabile?

Susținătorii suprimării dreptului de apel în parlamentul care a votat statutul, credeau că, a acorda dreptul de apel însemnează a reduce prestigiul autorității, respective, al comisiunii disciplinare. Oare acordarea dreptului de apel în toate procedurile civile

sau penale, însemnează aceasta? Din contră, însemnează o garanță în plus, că statul caută cu grijă a asigura drepturile cetățenilor, respective a aplica restricțiuni în măsură cât se poate de dreaptă. De ce oare chiar față de funcționari, față de slujitorii săi, statul să fie mai puțin scrupulos în căutarea măsurilor drepte?

Tot susținătorii suprimării dreptului de apel au spus, că funcționarului îi este deschisă calea de atac în contencios pentru violarea legii. Chiar dacă este așa, în cazul, când s'a judecat prea sever, dar procedura legală s'a respectat, funcționarul rămâne definitiv sub călcăiul judecății date.

Multe s'ar putea argumenta împotriva felului cum este legiferată disciplina. A ne extinde acum, nu ne permite timpul.

Credem însă de absolut necesar: 1. *A se restrânge dreptul de apreciere în stabilirea infracțiunilor, prin codificarea lor, sau cel puțin a celor grave, cari pot atrage după sine excluderea, punerea în disponibilitate și destituirea și* 2. *A se da dreptul de apel, dacă nu în toate cazurile, cel puțin contra deciziunilor comisiunilor disciplinare, cari au drept a da pedepsele mai grele.*

e) *Stabilitate sau inamovibilitate.*

În statut s'a asigurat funcționarilor definitiv o stabilitate, ceea ce însemnează în practică: dacă nu se face vinovat de infracțiuni disciplinare, calitatea de funcționar public nu-i poate fi luată. Statutul și chiar doctrina explică stabilitatea astfel, că funcționarii stabili nu pot fi transferați, pedepsiți și înlocuiți decât în anumite condițiuni, cari, pentru cei administrativi sunt prevăzute în partea a doua a statutului.

Nu putem decât să fim recunoscători legiuitorului pentru această garanță atât de mare față de arbitrarul și abuzul, ce s'ar putea face în lipsa ei. Revocările ar fi fost o armă puternică în mâna șefilor de autorități, pe care desigur, nu ar fi întrebuințat-o cu cel mai creștinesc scrupul.

A rămas însă posibilitatea transferărilor „în interes de serviciu“. Este drept, că jurisprudența a stabilit definitiv, că interesul trebuie să fie bine stabilit. Dar tot jurisprudența spune, că chestiunea interesului de serviciu este la aprecierea comisiunii pentru propuneri de numiri și înaintări. Tăria acestor Comisiuni în constatarea legalității numirilor și înaintărilor o afirmăm și susținem categoric. Chestiunea interesului de serviciu fiind în adevăr ceva ce trebuie apreciat, atunci, când în caz dat șeful unei autorități afirmă existența interesului de serviciu, ce vor putea spune membrii funcționari ai comisiunii?

De aici urmează, că transferările își urmează cursul liber, cu puțină grijă de contencios. Puțini sunt funcționarii, cari caută această cale și nu sunt mulțumiți că nu li se ia calitatea de funcționari, după ce

au ajuns o vârstă și un timp oarecare în serviciul public.

Această stare de fapt determină pe funcționari să ceară inamovibilitatea, adică, nu numai garantarea dreptului la funcțiune, ci și dreptul de a fi lăsat nemisecat în postul în care a fost declarat definitiv.

Inamovibilitatea se poate lua pe cale disciplinară, de aceea îngrijorarea adversarilor inamovibilității nu trebuie să fie mare, atunci când e vorba de funcționarii răi.

Părerea noastră este, că un funcționar slab, prin transferarea sa rămâne tot slab și așa, interesul serviciului este să rămână pe loc și să fie ajutat și constrâns prin toate mijloacele să îndeplinească acel minim de prestațiuni, cari sunt suficiente mersului bun al serviciului.

În schimb asigurând inamovibilitatea, marea masă a funcționarilor se va consacra definitiv și fără grije serviciului și vor face să fie considerați de superiori și stimați în localitatea respectivă.

f) *Înaintarea automată.*

Nu este o idee nouă. Este cunoscută în numeroase corpuri de funcționari (magistratură, învățământ, corpul tehnic etc.). Chiar și în corpul funcționarilor administrativi a fost aplicată sub regimul Normativului Consiliului Dirigent, până la statut.

Este o cerință, care nu poate fi amânată. Este greu de închipuit, un elan la un corp de funcționari, cari nu au altă speranță de înaintare, decât moartea sau destituirea colegilor mai mari în grad. În special este așa la administrațiile locale cu puține funcțiuni înalte în grad.

Este necesar a se asigura înaintarea autonomă în clase și gradații, după stagiul de câte 1—2—3 ani, până la anumite grade stabilite corespunzător calificăției.

Între funcționari circulă tablouri, cari dau anumite scări pentru avansarea automată și cari în cazul, că legiuitorul ar admite ideea, ar putea forma obiect de discuție și s'ar putea adopta. Cel mai bun izvor de orientare însă ar fi „Normativul“ Consiliului Dirigent. Nu vedem însă nici o greutate în aplicarea principiului, chiar la gradele și clasele Statutului funcționarilor publici.

Credem, că ideea avansării automate și pentru funcționarii administrativi, a cucerit mult în cercurile celor competenți. Aici arătăm ca document, proiectul legii pentru organizarea Ministerului de Interne din 1932 semnat de Dnii C. Argoianu, fost Ministru al Finanțelor și Ad. Interim, la Interne și N. Ottescu fost subsecretar de stat la Interne, despre care vom vorbi mai jos în altă ordine de idei. În acest proiect se prevede, că „înaintările în cadrul aceluiaș grad se fac automat, din 2 în 2 ani“, natural pe lângă anumite condițiuni. Se menține însă principiul în vigoare azi, adică înaintarea numai la vacanță dela

grad la grad și dela clasă la clasă, în cadrul gradului superior (art. 56, 66, 67).

Iată deci o încercare de realizare a principiului avansării automate.

g) *Corpul tehnic Administrativ.*

Autorii numiți mai sus ai proiectului legii pentru organizarea Ministerului de Interne, pornind dela ideea de a realiza limite fixe de cadre de funcționari, recrutați în condițiuni superioare, înscriu în proiect normele de organizare ale Corpului tehnic administrativ. Aceasta este de altcum ideea dominantă a proiectului, cum înșiși o spun.

În acest corp ar intra funcționarii administrativi ai Ministerului de Interne și ai Administrațiilor județene și Municipale. Comunele pot aplica deasemenea dispozițiunile legii, în măsura în care s'ar simți nevoia, în caz contrar, rămân supuși Statutului. Recunoaștem, că nu înțelegem pentru ce nu s'ar îngloba și funcționarii orașelor în acelaș corp prin însuși textul legii.

Nu intră în Corpul tehnic decât funcționarii cu gradul de subșef de birou. Ceilalți rămân sub regimul statutului funcționarilor publici.

Corpul are 4 grade cu câte trei clase: Consilier superior, Consilier, secretar și redactor. Funcțiunile existente sunt încadrate în aceste patru grade. Pentru noi interesează, că funcțiunile administrațiilor locale intră în gradul 4 și 3 (subșef și șef de birou), în gradul 4, șef de serviciu secretar general, director de prefectură în gradul 3.

Întrarea în corp cu gradul de redactor cl. 3 se poate face numai pe bază de concurs, având la bază doctoratul, licența și un examen special dat cu media 7. Licențiatii trebuie să posedă și diploma unei școale practice de științe administrative, recunoscută de Stat.

Ideia Corpului tehnic nu ne este antipatică. Ceeace este bine, este examenul și concursul în baze de note. Selecționarea funcționarilor la intrare, după criteriile calificăției și capacității, este temelia îmbunătățirii serviciilor publice. Astăzi complectarea cadrelor nu va suferi din cauza aceasta, fiind un mare prinos de lucruri bine pregătite, cu studiile necesare.

Ne convine, că pentru gradul de secretar în care intră funcționarii Ministerului se cere un stagiu în administrația exterioară sau locală.

Nu ne convine însă limitarea înaintărilor automate numai la clasele gradelor. Pentru înaintarea din grad în grad se menține sistemul înaintării la vacanțe (art. 57).

Ne oprim aici în expunerea noastră privitoare la Corpul Tehnic. Scopul nostru a fost a face să fie cunoscut în Cercul funcționarilor acest proiect, care nu a fost dat publicității, deci credem, că prea puțini funcționari îl vor fi cunoscut și, și mai puțini îl vor fi studiat. Rămâne deci să fie obiect de meditație și la timp oportun, să se poată spune părerile fie individual, fie corporativ.

În mod sumar, mai mult enarativ, decât critic, am expus în cele de mai sus, câteva chestiuni din domeniul vieții funcționarilor administrativi în cadrele normelor în vigoare, precum și câteva chestiuni din domeniul dezideratelor acestor funcționari. Cum am spus dela început, aceasta expunere are singurul scop de a grupa aceste chestiuni și a le supune unei discuțiuni între funcționari la locul cel mai competent; adunarea organizației noastre profesionale, care are meritul de a fi dat funcționarilor totdeauna ocazie, de a-și studia în comun problemele comune și de a fi reprezentat totdeauna interesele profesionale declarate comune, precum și părerile colective în chestiuni de interes general administrativ.

Tot la început am spus, că este natural a trata aici despre drepturi pentru funcționari. Noi avem însă credința, că prin aceasta stimulăm întărirea legăturii sufletești dintre funcționari și serviciu, dintre lucrător și patron, contribuim la potențarea devotamentului corpului funcționarilor față de stat și deci contribuim la consolidarea definitivă a vieții noastre de stat.

Turda, la 12 Octomvrie 1932.

DR. TRAIAN MIGEĂ
Director de Prefectură.

O atribuție în plus.

Întrând în vigoare noua lege a spirtuoaselor și nefiind în comune alți cai de povară, cari să poată fi însărcinați cu atribuția de agenți ai monopolului, ca în multe alte cazuri precedente în alte direcții, această nouă titulatură i-a revenit tot notarului comunal, ale cărui titluri momentane, — dacă ar fi vorba de o diplomă de nobleță, — nu ar încăpea pe o singură piele de câine.

Unele dintre titlurile acordate notarului prin legi, sau fără de legi, nici cum nu ar încăpea într'o

entie cu adevăratele titluri ale acestuia, cum ar fi bunăoară: „Bacalaureat, absolvent al școlii pregătitoare de notari, licențiat etc. sau doctor în drept“ — cu: „Ofițer al poliției judiciare, acolo unde nu este post de jandarmi. — deci mai mic decât un șef de post, absolvent a 4 cl. primare și a unei rafinerii dela Oradea“ — perceptor local, sau mai bine zise agent de urmărire, pus sub ordinea perceptorului de circumscripție și al controlorului fiscal etc. în mare parte foști finanți, cu pregătire ca și a jandarmilor:

— imanuator comunal în rând cu polițistul dela oraș,
 — secretar comunal, în rând cu Toader al Babii, fost
 furier la companie, — agent al monopolului, stând
 sub controlul vighilului financiar, dintre ai cărui șefi
 nu prea afli de aceia, cari ar avea pregătirea nota-
 rului. — Celelalte titluri nu le mai însir, căci s'ar
 scârbi de ele, nu numai colegii, cari între altele
 mai sunt și ofiteri de rezervă, ba pe deasupra mai
 poartă vre-un semn distinctiv, drept urmare a războ-
 iului, sau mai dispun și de vre-un brevet asupra u-
 nor decoratăii, câștigate în urma faptului, că au fost,
 sau și-au vărsat chiar și sângele pe câmpul de O-
 NOARE!

Să nu mai insist asupra titlurilor, căci fiecare și-le
 cunoaște. In calitatea cea mai nouă, mă trezesc într'o
 bună zi cu un control al cazanelor, după care am
 fost întrebat, care e starea la fiecare cazan? Voiam
 să mă uit în registru, dar mi-s'a spus, că trebuie să o
 știu de rost, căci doar sunt membru în comisia locală
 formată în baza art. 44 din lege.

Vezi drăcia dracului Chimule (mă gândeam),
 ești prins cu vâșca. — Se poate domnule, ca un a-
 gent al monopolului să nu cunoască situația dela 17
 cazane de distilat, aflătoare în 4 comune destul de în-
 depărtate una de alta, atunci, când automobilul îi
 doarme, căci nu are de unde să mai spezeze cu el,
 când nu are de unde să plătească o trăsură, care să-l
 cîrte dela cazan la cazan, ba poate îi sunt rupte și
 pingecele ghetelor, soșit seara dela încasări dintr'o
 comună a notariatului și întrebat în dimineața ur-
 mătoare asupra situației cazanelor?

Ce ai putea răspunde la atari întrebări, decât a-
 ceea: „Care are să fiarbă, fierbe, care nu, stă și aș-
 teaptă“.

Dacă nu s'a obținut procentul dorit (de sus) la în-
 casări, notarul va fi trimis în indecata comisiei disci-
 plinare, sau chiar destituit din serviciu, indiferent

de faptul că Dumnezeu și nu notarul, a trimis febra
 aftoasă, care a adus apoi cu sine oprirea târgurilor
 de jumătate an, indiferent de faptul, că așteaptă con-
 tribuabilii conversiunea dărilor, sau fug de acasă,
 când simt sechestrul, ca oile când a intrat lupul între
 ele.

Dacă nu știi de rost care cazan destilează și care
 nu, e bocluc, dacă nu le-ai sigilat, sau desigilat punc-
 tuos, indiferent de faptul căți-s'au pus la dispoziție
 cele necesare, adevă ceară și sfoară, abținând dela mij-
 loacele de locomoțiune, primești amendă.

Dacă nu ai întocmit la timp recensămintele re-
 chizitiilor și a tinerilor, și-ai aprins pae în cap cu o
 grămadă de autortăți.

Dacă nu ai întocmit la timp listele electorale, căr-
 țile de alegător, sau carnetele de identitate, sau nu
 le-ai distribuit pe acestea la timp, ai zbughit-o.

Unde mai rămâne contabilitatea comunală și de
 stat, corespondența cu toate autoritățile, aparținând
 tuturor Ministerelor, starea civilă și alte agende de
 birou, pe cari tu biet notar, care nici nu ai putea
 spune la repezeală pe câte luni nu ai primit salariu, --
 trebuie să le îplinești singur;; cu una, sau cel mult
 două puteri de muncă?

„Ai, n'ai, — dai!“, — spunea Tănase.

„Poți, nu poți, — faci!“ — spune notarul.

„Ce nu poți face astăzi, rămâne pe mâine“ —
 spune Românul, căci și Dumnezeu a făcut lumea a-
 bia în 6 zile.

Iucerezi cât poți, iar ce nu poți, lași pe mâine,
 plătești amenzi câte poți, iar ce nu poți plăti astăzi,
 mai lași pe mâine.

Ar fi de fapt timpul, să se mai gândească și se-
 rios la situația notarului comunal, legiuitorul, che-
 mat la aceasta, până când nu e prea târziu.

I. SAS, notar.

Timbre...

La congresul Uniunii avocaților (ținut în Cluj,
 prezidiul a constatat cu mare bucurie, că din tim-
 bru! de pledoare s'au încasat în câteva luni, șapte
 milioane de lei, și cât de curând Uniunea se va pu-
 tea muta în somptuosul ei palat din Capitală.

Asupra timbrului de aviație se fac interpelări în
 Cameră și Senat. Unele ziare, in special „Calendarul“
 întrebă repetat, ce s'au făcut cu sumele de multe
 milioane, încasate dela contribuabili, din timbrul de
 aviație și nu-i răspunde nimeni. In articole lungi și
 documentate, arată că acest fond s'a pripășit pe drumuri străine, s'a infundat în avioane de lux și ba-
 chete copioase.

Mâncăm o bucată de pâine, dar să nu lipsească
 timbrul de pe ea. Ce folos a adus timbrul pâinii. A

primit agricultorul pe cereale mai mult? Nu. S'au
 îmbogățit câțiva exportatori.

Plugarul vinde o vită, pe biletul de vânzare i se
 cere timbrul agricol. Ia transcriere iarăși timbru zoo-
 tehnic. Pentru ce? S'au instituit Camere de agricul-
 tură cu sfaturi, consilii, funcționari și aparat admi-
 nistrativ complicat. Din ce vor trăi dacă nu din tim-
 brul pe vite. Ne vom întreba nedumeriți, cari sunt
 rezultatele pozitive ale activității acestor Camere?
 Răspunsul să ni-l dea însă Camerele, că noi nu le ve-
 dem.

Mai avem timbre și mărci benevole, facultative,
 pe cari ni le impune percepătorul pe chitanță, când
 plătim impozitul; sau cutare autoritate pe cererea prin
 care solicităm un drept acordat de legi.

Ce-i vieța bietului contribuabil?

Timbre și iar timbre. Toate apasă umerii contribuabilului. Le îndurăm pe toate, dar am voi să vedem și rezultatul.

Anul în curs a fost un adevărat dezastru pentru agricultori. În primăvară inundațiile au distrus sămănături, case și gospodării întregi. Ajutor s'a dat puțin, că mult nu-i de unde. În vară rugina a distrus 50% din recoltă; în unele regiuni grindina a nimicuit în întregime chiar și porumbul, ultima nădejde a plugarului.

Iarna se apropie, hambarele celor mulți sunt goale, dar năcazul cel mai mare e că ogoarele muncite nu vor avea cu ce le sămăna mulți. În loc de lanuri aurii vor crește pe arătoare ciulini și buruiene, iar anul viitor pentru mulți va fi și mai rău. Plugarii sărăciți cer să primească prin Camerele de agricultură grâul trebuincios însămânțării, dar durere, fără rezultat. Ministerul agriculturii a pus la dispoziția Camerelor de Agricultură anumite sume, ca să procure grâu de sămânță și să-l distribue plugarilor contra cost. Plugarii, la caz că ar avea bani, ar cumpăra de pe piață și nu dela autorități în cari nu au încredere. Dacă Statul voeste a le sta în ajutor să le acorde sămânța ca să o restituie la anul în natură sau să acopere costul în termen de un an fără dobândă.

Toate acestea le văd autoritățile, Ministerele, economiștii, specialiștii însă răspund scurt și laconic: „Nu sunt fonduri“.

Agricultorul va plăti timbrul advocațial când își apără dreptatea, timbrul de aviație, timbru de pâine,

timbru pe vită — de cel fiscal nici nu vorbesc — ca atunci când el e în nevoie nimeni să nu-l ajute cu nimic.

Palatele se vor edifica, raiduri de lux se vor efectua, banchete somptuoase se vor da, sinecure se vor susține, dar de cel ce le supoartă toate acestea, cine se va îngriji?

Trăim în era timbrului, din ele unele sunt chiar trebuincioase, însă nimeni nu s'a gândit la timbrul sărăciei, la timbrul lipsei, a sinistraților și a năcazului.

De când se încasează multe milioane din timbrele amintite se putea înființa și acest timbru, nu prin sporiri noi, ci din timbrul avocaților, din timbrul pâinii și al aviației, jumătatea să servească venit fondului sinistraților. Da, ar fi suficient din toate acestea jumătate ca să ferim pe mulți de nenorocire. Din cele 2—300 milioane ce se încasează anual la aceste fonduri, 100—150 milioane ar putea fi destinate ajutării agriculturii și sinistraților. Multe lacrimi s'ar usca, adăposturi s'ar înjgheba și hectare s'ar însămânța și toate acestea nu ar fi o nouă povară pentru nimeni, doar am edifica mai puține palate, s'ar construi mai puține avioane de lux, ar lipsi banchetele și nu s'ar face prea multe experiențe și consilii zadarnice.

Da... minuni s'ar putea face dacă nu ar lua drumul pribegiei și fondul ce trebuie să se înființeze al săracilor, al năpăstuiților, al sinistraților.

T. V. Ungur.

Prin deciziunea ministerială Nr. 9085—1932 s'a înființat în județul Someș o nouă plasă cu denumirea de Chiochiș și cu reședința în comuna rurală Chiochiș.

* * *

Prin decret Regal No. 2375—932 dl Petre Roșca fost subprefect și inspector general adm. a fost numit în funcțiunea de subdirector în administrația centrală a Ministerului de Interne, direcțiunea adm. locale în loc vacant.

* * *

Consiliul de miniștri prin jurnalul No. 830—1932 a interzis autorităților publice, civile, militare, bisericesti, ale statului, județului, comunelor, regiilor publice și autonome etc. de a mai vinde în comerț hârtia maculatură provenită din: registre, dosare, chitanțiere, recepse, concepte, reviste, broșuri, imprimare scoase din uz etc., care după regulamentele respective, nu mai au nici o întrebuințare.

Toată această hârtie maculatură va fi predată contra cost exclusiv Asociației Cercurilor de Gospodărie și Societății Ocrotirea finerelor fete.

Toată hârtia aflată în arhiva diferitelor instituții

până la 1900 aparține Dir. gle a arhivelor statului și nici într'un caz nu poate fi vândută.

* * *

Ministerul de Finanțe a dispus prin ordinul circular No. 282052—932, adresat Administrațiilor Financiare din toată țara să înceteze urmărirea pentru încasarea amenzilor dela cetățenii cari n'au luat parte la vot, în ultimile alegeri parlamentare.

* * *

Posturi de notari vacante sunt: Postul de notar la circumscripția *Băsești* compus din 4 comune și *Prodănești* compus din 6 comune ambele din județul Sălaj.

Cererile pentru ocuparea acestor posturi complete cu actele prevăzute de lege se vor înainta pentru postul de notar *Băsești* la pretura plasei Cehul-Silvaniei, iar pentru postul de notar *Prodănești* la pretura plasei Jibou, până la 24 Oct. a. e. inclusiv.

Postul de *notar* nou înființat în comuna Scăius, jud. Severin, e vacant. Cererile se vor înainta Prefecturii Severin până la data de 20 Oct. a. e. complete cu actele necesare.

Notarii amenințați să moară de foame.

— Memoriul desperat al Reuniunii Cluj adresat M. S. Regelui. —

MAJESTATE,

Subsemnatul Președinte al Reuniunii Notarilor jud. Cluj, cu durere în suflet sunt nevoit a aduce la cunoștința Majestății Voastre următoarele:

Notarii comunali din toată țara se găsesc în cea mai neagră mizerie și sunt amenințați să moară de foame, împreună cu familiile lor, din cauza neprimirii salariului pe cele 7 luni trecute.

Unii sunt nevoiți a cerși alimente dela țărani, pentru a-și putea susține familiile.

Copiii lor în acest an nu au putut fi înscriși la școli, neavând din ce să plătească taxele și întreținerea.

Din această cauză în rândurile notarilor din țară, domneste o vie nemulțumire și nu se aude decât strigătul lor de groază și dăsnădejde.

Unii sunt hotărâți a-și pune capăt zilelor nemai înțelegând a duce o viață plină de jale și chin.

Notarii au ajuns la desperare și-au pierdut siguranța zilei de mâine, suferințele și mizeria lor au ajuns la culme

Oare între atari împrejurări desperate și amărâte se poate aștepta dela notari muncă conștientă și cinstită când nu-și văd asigurată ziua de mâine și când în fiecare zi sunt firădmântați de gândul cum să facă față cerințelor celor mai urgente ale traiului; mâncare și îmbrăcăminte.

Când sunt sănătoși, de bine de rău cu mare greutate din vânzarea ultimului obiect necesar din casă, reușesc să-și târască existența lor nefericită.

Când se îmbolnăvesc mizeria se accentuează și adeseori le mor copiii din cauza neîngrijirii medicale.

Nu mai au din ce-și plăti ratele la cumpărăturile făcute, majoritatea lor fiind datori la toți comercianții din comună. Au ajuns acolo că nu mai pot respecta angajamentele luate și de aici desconsiderație și lipsă de încredere pe viitor, acolo unde au nevoie de credit.

Lefurile destul de modeste, chiar plătite la timp, nu le asigură nici chiar minimul necesar pentru existență.

Toți suferenorm se vaetă mereu și sunt dornici pe bună dreptate de o ameliorare a soartei lor, pentru a-i scăpa dela peire.

Notarii scot din nou gemetul celor ce nu au ce mânca și caută să demonstreze că nu poate înainta carul statului când cei ce sunt înhămați cad sfârșiți de nevoi.

Notarii, cari sunt adevărații conducători ai vieții administrative comunale, au adus la cunoștința celor în drept, greaua situație în care se găsesc, memoriile noastre însă au întâlnit urechi surde și nu am fost invredniciți nici măcar cu un răspuns.

Astfel fiind apelăm la înalta bunăvoință a Majestății Voastre și rugăm să fiți și pentru ei ocrotitorul bun și iubitor ca un părinte căci ei sunt cei mai loviți și nedreptățiți slujbași ai țării.

Revarsă asupra lor din înălțimea tronului, harul ocrotirii Tale și fă să strălucească și pentru ei fulgerătoarea sabie a adevărului.

Cluj, la 1 Octombrie 1932.

Prea plecat și supus serv al Majestății Voastre:

IOAN STOICA

Președintele Reuniunii Notarilor Cluj

Contribuiți la fondul pentru:

Căminul Notarilor

Nouii transferări de notari.

Partidele politice, cari se perindează la conducerea țării, și-au format un obicei nu tocmai aman, de a muta după alegeri cât mai mulți notari din posturile lor și cum alegerile în timpul din urmă au fost cam dese, bieții notari comunali au devenit un fel de funcționari nomazi, cari nu-și mai văd garantată cu nimica stabilitatea și pentru cari dispozițiunile statutului funcționarilor publici au început să devină litere moarte.

Mutările acestea periodice și destul de dese, se justifică tot cu o dispozițiune a statutului, cu: „Interesul serviciului“.

Dacă aprofundează puțin orice laic interesul serviciului, observă dela distanță, că și acela s'a prefăcut demult în interesul politicei de partid, iar dacă mergem mai departe cu aprofundarea, iese la iveala alt interes și mai condamabil, interesul personal al lui X. Y. căroră bietul notar nu le-a făcut destule complimente.

Sunt foarte multe cazuri concrete, când un (zis) intelectual dintr'o comună, făcând ochi dulci conducătorilor unui partid ajuns la cârma țării și dându-se drept reprezentant al voinței obștei, a cerut îndepărtarea notarului respectiv din postul său, amenințând, că în caz contrar *Poporul* nu va vota cu partidul respectiv, apoi sunt cazuri când notarul împlinindu-și conștientios serviciul, a ajuns să devină odios în fața locuitorilor din comună, sau comunele de sub conducerea sa, iar la momentul oportun, mulțimea a cerut delăturarea notarului, ceea ce a și urmat fără multă șovăire.

Sunt notari, cari nu se avântă prea tare în politică, sau având și ei convingerile proprii, politice, stau în defensivă; sunt apoi notari cari având convingeri proprii, caută să călăuzească mulțimea spre partidul cu care simpatizează și el. Plata pentru toate acestea, e mutarea în interes de serviciu, fie notarul respectiv cât de bun ca notar, din punct de vedere administrativ. Mai sunt cazuri, când partidul X. nu a obținut majoritatea dorită în județul Y. și când trebuie să își ispășitori. Țapii ispășitori fiind totdeauna notarii, se începe peregrinajul acestora în interes de serviciu.

Statutul mai prevede, că funcționarii mutați în interesul serviciului, au dreptul la cheltuieli de mutare. Aceasta în sine e o propoziție dezvoltată și altceva nimic, pentru că nici unul dintre notarii mutați, nu primește cheltuieli de mutare nici dela stat, nici dela județ sau comună, nici barem dela organizația partidului, care de obicei pune la cale mutările.

Între împrejurările financiare critice, ce dăinuiesc de ani de zile și cari din ce în ce devin tot mai acute, mutarea este un adevărat dezastru pentru ori care funcționar, iar dacă ținem cont de faptul, că sa-

larul notarului s'a redus sub minimul de existență, la 2000—2500 lei, ușor se poate calcula, pe câte luni trebuie să-și jertfească bietul notar mutat, salariul bagatel pentru ca să-și poată achita datoria ce o face mutându-se în interesul serviciului.

Administrația comunală a degenerat și va mai degenera, pentru că notarul neștiind în care moment îi chiumă în altă parte interesul serviciului, nu se leaga cu trup și suflet de comună și până când păstorul este strain de turma sa, aceea se imprăstie.

Am ajuns la aceea, ca țaranul să-i bată primarului cu pumnul în masă și să-i strige: „Eu te-am pus, eu te lapăc“ — iar primarul să inghită în sec, de teamă, să nu-i bată alții în cap cu pumnii și pentru ce? Pentru că notarul nu mai este ceea ce a fost în viața administrativă și prin aceasta primarul și-a pierdut primul punct de razim și deodată cu aceasta și autoritatea, pe care în trecut i-a menținut-o notarul și nu legile administrative cari au căutat să-l subordoneze pe notar primarului.

Concluzia este, că trebuie în prima linie mai multă autoritate pe seama notarului, prin care fapt a crescut dela sine și autoritatea primarului și a administrației comunale, dar autoritatea nu va crește atunci, când notarul e funcționar nomad.

Dacă interesul administrației pretinde, ca să aibă funcționari cu autoritate, dacă notarul respectiv prin faptul că este mutat dela nord la sud, sau invers, nu-și schimbă la moment nici părul, ne-cum năravul, dacă substratul mutărilor este mai mult o răz bunare de caracter politic sau personal, trebuie să se facă necondiționat?

Ar fi de dorit, ca să înceteze pelerinajul notarilor din post în post și să li se impună, ca să nu facă nici un fel de politică, lăsându-se acest lux pe seama primarilor și altor frunțași, mai departe pe seama altor funcționari din comune, a căror stabilitate se garantează mai bine prin statut, decât a notarilor, cari ar trebui să fie funcționari de carieră și nu funcționari ocazionali, cari vin și pleacă cu guvernele cari se perindează la cârma țării.

Viitorul apropiat ne va arăta în ce fel concep actualul guvern stabilitatea notarului.

I. SAS.

În rândurile notarilor din țară domnește o vie nemulțumire din cauza că nici până în ziua de azi n'au primit salariul convenit pe cele 7 luni trecute. Plata salariului notarilor pare complect uitată. Cu ce trăiesc acești slujbași luni de zile fără salariu, desigur că nimeni nu se întreabă.

Rugăm pe cei în drept să dispună ca notarii să-și primească la timp salariul, pentru a-i salva din miseria în care se găsesse împreună cu familiile lor.

Congresul general al funcționarilor administrativi din Ardeal

Zilele acestea s'a ținut la Cluj congresul general al funcționarilor administrativi din Ardeal. Congresul s'a ținut în sală festivă a primăriei Municipiului Cluj, prezentându-se un număr de aproape 500 delegați din toate părțile Ardealului și un foarte numeros public.

Congresul a fost prezidat de către dl Ilie Oana, președintele asociației funcționarilor administrativi din Ardeal, guvernul a fost reprezentat prin dl Victor Hodor, inspector gen. administrativ, iar primăria municipiului prin dl Fl. Laurențiu ajutor de primar.

La ordinea de zi au fost fixate cele mai importante chestiuni și probleme de ordin profesional, în legătură cu situația actuală a funcționarilor și cu măsurile intenționate de guvern în baza noilor legiuri financiare și excepționale.

Congresul a fost deschis de către d. Ilie Oana, după care d. Victor Hodor, în numele guvernului, a salutat congresul dorindu-i spor la munca ce dorește să o realizeze.

Primul care a luat cuvântul la ordinea de zi a fost d. Ștefan Șerban, care a făcut un călduros apel pentru întărirea asociației care este singurul razim și mijloc de afirmare a corpului funcționăresc administrativ și unica organizație, în stare să apere drepturile și interesele funcționarilor.

A urmat apoi d. Traian Simon-Bistrița, care într-o documentată cuvântare a dezvoltat rolul covârșitor pe care funcționarii administrativi îl au în conducerea aparatului de stat. Dsa a arătat situația cu totul unică a funcționarilor administrativi în ce privește normele de salarizare, cât și condițiunile de studii și stabilitate, conchizând, că deși funcționarii administrativi au un rol decisiv în organismul de stat, sunt totuși tratați mai mașter decât toate celelalte categorii de funcționari.

În atențiunea și aplauzele tuturor, dsa a preconizat măsurile ce ar trebui să fie luate pentru îndreptarea situației precare a funcționarilor administrativi, cari singure ar fi în măsură să mulțumească pe aceștia și să înlăture neajunsurile și nedreptățile de azi.

Dl Traian Migea-Turda a vorbit despre multi-

plele probleme din viața funcționarilor administrativi, demonstrând în mod doctrinar și juridic toate anomalile și defectele legilor de organizare a serviciilor administrative centrale și locale.

Congresul a hotărât în unanimitate, ca, atât cuvântarea dlui Traian Simon cât și a dlui T. Migea, să fie publicată și în revista de specialitate a asociației.

D. Ioan Podea-Brașov a arătat ingerințele fără nici o bază legală pe cari administrația centrală le face în atribuțiunile organelor de administrație locală, producând prin aceasta un haos și dezorganizare complectă.

D. Petru Roșca-București, a cerut o energică și imediată intervenție la guvern, pentru ca chestiunea încadrării funcționarilor administrativi și dreptul de stabilitate să fie de urgență și definitiv soluționată, întrucât această problemă de importanță vitală nu mai poate suferi nici o amânare.

D. Ioan Stoica președintele Reuniunii notarilor jud. Cluj a vorbit în numele notarilor din țară arătând situația grea a acestora.

A cerut ca în moțiunea ce se va face să se ceară achitarea salarelor restante.

Amintește că notarii nu sunt plătiți de mai multe luni, din care cauză se găsește în mare mizerie.

Dsa a mai cerut înființarea unor comisiuni disciplinare pe lângă fiecare Tribunal sau Inspectorat Regional, cari să judece pe funcționarii de stat trimiși în judecata comisiunii disciplinare. Cere ca acest dezderat să fie cuprins în moțiune, deoarece funcționarii de stat și îndeosebi notarii de cele mai multe ori din lipsă de parale nu se pot prezenta la desbateri.

Congresul a votat apoi o moțiune de protest și a ales un comitet compus din dnii Petre Rîșca, Traian Migea, Traian Simon și Ioan Stoica pentru redactarea unui memoriu către guvern.

Congresul s'a terminat cu o masă comună a delegatilor.

S'a relevat buna impresie pe care a produs-o mediul plin de demnitate și autoritate în care au decurs lucrările congresului și modul demn în care oratorii și-au expus problemele.

Ce salariu primesc funcționarii suspendați

Iată o chestiune controversată și asupra căreia nu s'a ajuns la statornicirea unei jurisprudențe — ca să zicem așa — definitive căci știut este că nimic nu este mai puțin stabil decât deciziile instanțelor de interpretare a legilor.

Articolul 57 din statutul funcționarilor care se ocupă de suspendarea facultativă a funcționarilor sunt cazuri în care autoritatea superioară are deplină apreciere, dacă funcționarul trebuie sau nu suspendat pe timpul duratei anchetei administrative) — spune

acest articol că funcționarul nu pierde dreptul la salariu în cursul suspendării.

Articolul următor, 58, reglementează cazurile în care suspendarea funcționarului este obligatorie; dar de data asta nu pomeneste nimic de dreptul la salariu al celui suspendat.

De aci două teorii: una, că prin nerespectarea dispozițiunii din art. 57, legiuitorul a înțeles să ridice dreptul la salariu pentru durata suspendării obligatorii, — și această rigoare ar fi justificată prin gravitatea situației în care se află cel suspendat, prin aceea că în contra lui s'a deschis acțiune că nu trebuie să se atribue o atare semnificație omisiunii legiuitorului de a se pronunța, la finele art. 58, asupra chestiunii salariului; că dimpotrivă, dacă legiuitorul ar fi inserat-o în mod expres, sau în tot cazul ar fi trebuit s'o insereze; iar faptul că n'a inserat-o trebuie interpretat în sensul că el nu s'a gândit să ridice funcționarului suspendat dreptul la salariu. În afară de aceasta, în sprijinul tezei acesteia se invoacă principiul de ordin general legislativ, că nimeni nu poate fi privat de un drept al său fără o dispoziție categorică de lege, iar dreptul la salariu al funcționarului persistă atâta timp cât nu și-a pierdut însăși funcția.

În Ianuarie 1930, Secția III a înaltei Curți de Casație a decis în acest sens, în complet de divergență.

Peste puțin, Consiliul de miniștri a hotărât ca funcționarilor suspendați pe baza art. 58 să li se servească jumătate din salariu pe timpul suspendării.

D. M. Poenaru, inginer silvic, fost șef al ocolului Târgoviște, suspendat încă în 1928 pe baza acțiunii

publice deschise contra sa în afacerea fraudelor petrolifere, după ce a încasat — pe baza jurnalului arătat — jumătate din leafă până la data aceea (adică 233 mii lei), a intentat acțiune la Contenciosul Administrativ, prin care cerea: să fie declarat ilegal jurnalul; să fie anulat ca atare; iar Casa Pădurilor să fie obligată a-i plăti diferența pe trecut până la salariul întreg și tot astfel pe viitor (până în momentul când eventual va fi scos din rândurile funcționarilor), să i se servească salariul complet.

Procesul s'a desbătut înaintea Curții de Apel s. II. În sprijinul acțiunii sale de anulare a jurnalului Consiliului de miniștri ca ilegal, d. Poenaru a invocat argumentele mai sus expuse, conchizând că după legea statutului funcționarilor are dreptul la întreg salariul; și a conchis cerând ca statul să fie obligat a-i plăti.

Argumentele opuse de reprezentanții statului în combaterea acțiunii, au fost destul de serioase, ele fiind prezentate cu autoritatea morală pe care le-o împrumută o decizie a aceleiași Casații, — decizie survenită ulterior celei pomenite și prin care se admite teza contrarie: aceea că în cazurile art. 58 funcționarul n'are drept la salariu (de unde consecința că jurnalul Consiliului nu este ilegal).

Curtea de Apel, după desbateri ascultate în complexul de trei a făcut divergență asupra chestiunii.

Curtea a judecat din nou afacerea în complexul de cinci membri. După lungi desbateri instanța a admis acțiunea.

INFORMAȚIUNI.

SUMELE DE BANI (mandate poștale, scrisori de valoare, etc.), sunt a se trimite Dlui Ioan Hajden, casierul Uniunii, notar în Cociuba Mare, p. u. Tinea județul Bihor.

* * *

PRESIDIUL FACE CĂLDUROS APEL și roagă pe toți membrii Uniunii să achite taxele și abonamentul revistei, căci altfel orice activitate va stagna. Cei cari doresc ca „ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ” să existe și să prospereze, au datoria să nu întârzie achitarea abonamentelor lor și să colaboreze la revistă. Cu primul curier trimiteți prin mandat poștal, pe adresa casierului nostru costul abonamentului.

* * *

Toți dnii președinți ai Reuniunilor județene sunt rugați a înainta de urgență redacției revistei noastre un raport detaliat în cauza salarizării, în care ni se va arăta lumile pe cari nu și-au primit salariile, precum și minimul și maximul pausalului stabilit în județul respectiv pe anul 1932.

Prin Decretul Regal No. 2725—932 s'a decis intrarea în vigoare cu începerea din 20 Sept. a. c. a dispozițiilor legii monopoului, vânzării spiritului și băuturilor spirituoase și a tazelor de consumație.

* * *

Dnii notari sunt rugați a cumpăra volumul „Colecția legilor” de I. Stoica, pentru primari și casiericare cuprinde L. P. O. A. L., L. Cont. Publice și alte 2 legi importante, sprijinind prin aceasta zelul redactorului nostru. Comenzile se vor adresa la redacția revistei. Costul total al acestor legi e redus sub prețul de cost la 50 lei.

* * *

Ministerul de Interne cu ord. No. 10985—932 a dispus ca autoritățile comunale să nu mai recunoască în viitor ca delegați ai Direcțiunii Cadastrale, decât pe acei cari vor prezenta la cerere carnet de identitate eliberate de acea Direcțiune și în care va fi trecută la rubrica activității pe anul 1932, delegația pentru comuna respectivă.

Pentru a întâmpina eventuale neregularități sau întârzieri în primirea revistei, rugăm pe dnii abonați cari și-au schimbat adresa, să ne comunice imediat, pentru a face modificările necesare în registrele de abonați.

* * *

În conformitate cu normele generale pentru ține-rea menajelor publice, publicate în Monitorul Oficial Nr. 127—1931, pot fi primiți la licitație publice comercianții și industriași cari prezintă certificate de înscrierea firmelor având data de emisie din anul în care se ține licitația.

În cazul când s'ar ivi vre-o contestație se va pre-tinde ofertanților prezentarea unui certificat recent.

* * *

SPECIALIST în lucrările cadastrale caută anga-jare. Adresa: *Ion Roth* notar pens., Cluj Str. Tuna-rilor No. 15.

* * *

— *Pentru a putea fi cunoscuți și dovedi în fața opiniei publice, activitatea notarilor din țară, redacția e hotărâtă a edita un album ilustrat al notarilor, în care, pe lângă fotografia fiecărui coleg, vom descrie activitatea dezvoltată ca: edificări de case comunale, biserici, școli, etc., precum și calificația, gradul mi-litar, etc.*

Este interesul nostru al tuturor, ca fotografia nici unui coleg să nu lipsească din acest album.

Cei cari doresc să figureze în albumul ilustrat al notarului se vor adresa redacției noastre în Cluj, Ca-lea Moșilor 14, de unde vor primi informațiuni de-tailate.

Ca să putem apare am făcut sacrificii pe care nimeni altul nu le-ar fi făcut.

Socotim ca o datorie să apărăm drepturile nota-rilor și să luptăm pentru înălțarea lor morală și ma-terială.

Am avut multe dovezi că cuvântul nostru e pri-mit și ascultat.

Suntem deci hotărâți să continuăm.

Dar ca să putem face față cheltuelilor mari ale publicației, trebuie să avem sprijinul cititorilor. Ii ru-găm deci insistent pe toți cei rămași în restanța cu plata abonamentului, să ne trimită de urgență datoria pe adresa casierului.

Consiliul de miniștri a aprobat ca dispozițiunile jurnalului Cons. de miniștri No. 753—932, privitor la promulgarea termenului de plată în anuități de 20 ani pentru islazarile atribuite comunelor, pe baza legiui-rilor agrare din vechiul Regat să se extindă asupra comunelor din întregă țara.

La fel a aprobat prelungirea termenului de plată în anuități, pe timp de 20 ani pentru pădurile atri-buite comunelor pe baza legiuirilor agrare.

Dnii președinți ai Reuniunilor județene sunt ru-gați a aviza la timp redacția revistei noastre despre data adunărilor generale ce se țin, pentru a putea lua și delegatul Uniunii parte.

* * *

Dl Teodor C. Marinescu, directorul general al administrației de stat, din Ministerul de Interne, a fost delegat a îndeplini funcțiunea de secretar general al aceluiaș Minister.

* * *

Ministru de Interne prin ord. No. 10986—932, a dispus tuturor Prefecturilor din țară, să respingă toate încheierile consiliilor comunelor rurale, prin ca-re s'a hotărât reducerea aranzilor cârciumelor co-munale.

Dacă unii debitanți nu sunt în stare să plătească arânda stabilită, debitul se va scoate în licitație pen-tru o nouă arândare.

Tr. 642—932.

CONCURS.

Postul de împiegat la primăria comunei Marpod, județul Sibiu, cu salariu lunar de 1800 lei, este de a se întregi.

Solicitantul (sau solicitanta) care se bucură de o reputație bună, cu praxă în agendele notariale și capabil de a lucra independent, să înainteze cererea provăzută cu documentele necesare până în 15 Noem-brie 1932 la primăria comunei Marpod.

Prezentarea personală e de dorit. Salariul pe anul viitor eventual se va mări.

Primăria comunală.

PREFECTURA JUDEȚULUI TREISOAUNE.

Serviciul administrativ.

No. 13.634—932 din 27 Sept. 932.

Privește: Complectarea postului de notar, vacant la circumscripția notarială Lisnău.

CONCURS.

În conformitate cu art. 78 din Reg. St. Funct. Publ. și a avizului favorabil al Comisiei speciale de pe lângă Ministerul de Finanțe, dat în ședința dela 13 Iulie 1932, publicăm concurs pentru complectarea postului de notar vacant la circumscripția notarială din Lisnău.

Salariul este cel prevăzut în bugetul Ministerului de Interne.

Concurenții cu calificația recerută își vor înainta cererile lor însoțite de documentele prevăzute de art. 7 din Reg. Stat. Funct. Publ. cel mai târziu până la 30 Oct. 1932.

Prefect

Șeful serviciului

Recomandăm cu toată căldura, fiind de strictă necesitate în exercitarea corectă a atribuțiilor de ordin administrativ lucrarea

Repertoriul legilor și regulamentelor (1862—1931)

de **D. Ieșan**, subdirector general în Ministerului de Interne. Cu ajutorul acestei lucrări vom putea afla în Monitorul Oficial orice lege care ne trebuie. Această lucrare nu trebuie să lipsească din nici un birou. Cartea este tipărită în bune condiții tipografice și costă 250 lei. Se poate comanda dela autor.

A V I Z

Aduc la cunoștința Domnilor Colegi, că mai posed câteva exemplare din

Calendarul Notarului

pe cari, având în vedere timpul înaintat și împrejurările financiare actuale, le vând cu preț scăzut de 150 lei pro buc., în care sumă sunt socotite și cheltuelile poștale și de ambalaj.

Ioachim Sas notar, Slatina-Timiș.
jud. Severin.

Dlor Notari, Primari și Casieri

Procurați tabloul impozitului proporțional, pe facturi și pe salarii. Costul uoui exemplar 25 Lei și spesele poștale. Se poate comanda la D-l Iuliu Bernath, contabil la Administrația Jud. Cluj.

A apărut ! un studiu complet despre A apărut ! „BUGETELE COMUNALE” „Veniturile și cheltuelile comunale”

Studiu asupra preparării, votării, aprobării, executării, și controlul bugetelor comunale și asupra tuturor veniturilor și cheltuelilor comunale, împreună cu legile, regulamentele, jurnalele Consiliilor de Miniștrii, ordine ministeriale și date statistice referitor la finanțele comunale.

Costul unui volum de 285 pagini **Lei 250**

Se poate procura cu ramburs la autor: **Romul Gh. Pop** doctor în drept, avocat, fost ajutor primar al Municipiului **Oradea**, Str. I. C. Brătianu No. 2.

Cel mai ideal cadou pentru o femeie este un abonament la revista feminină

„FLORI DE CRIN”

Singura revistă feminină - cu conținutul garantat moral - din țară. — Pentru mame, soții și fete evlavioase este cea mai dreaptă și sigură călăuză.

Abonamentul anual pentru particulari e 120 lei, pentru instituții și societăți 200 lei. — Comenzile se vor adresa Doamnei Cornelia Petrișiu profesoară Șimleul-Silvaniei.

Recomandăm cu toată căldura fiind de strictă necesitate în exercitarea corectă a atribuțiilor de ordin administrativ atât Domnilor notari secretarii comunale, jandarmi cât și oricărui funcționar administrativ lucrarea

Codul Administrației Rurale

Volumul I. cuprinzând peste 700 pagini, de **Ș. Constantinescu**, notar, **Joseni Buzău**.

Prețul e de Lei 180, trimițându-se și după primirea unui acout de 50 Lei de exemplar. — La fiecare exemplar se anexează câte o factură de descărcare în cazul când se procură pe seama primăriei etc. — Adresați comenzile la autor în *Joseni Buzău*.

Cine primește un număr se consideră abonat.

Administrația Română
Organul Uniunii Generale a Notarilor din România
Cluj, Calea Moșilor 14.

Dlui

.....

Comuna .....

P. U. .....

Județul .....